

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Відокремлений структурний підрозділ
«Педагогічний фаховий коледж
Львівського національного університету імені Івана Франка»

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні циклової комісії викладачів
педагогічно-психологічних та соціальних
дисциплін

(протокол № 1 від «30» 08 2021р.)

Голова циклової комісії Р.І. Михайлишин

СИЛАБУС З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ»

Освітньо-професійний ступінь	«фаховий молодший бакалавр»
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	013 Початкова освіта
Освітньо-професійна програма	Початкова освіта
Форма навчання	денна

Силабус з курсу «Основи педагогічної майстерності»

2021-2022 навчального року

Назва курсу	«Основи педагогічної майстерності»
Адреса викладання курсу	вул. Туган-Барановського, 7
Циклова комісія за якою закріплена дисципліна	Педагогічно-психологічних та соціальних дисциплін.
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	01 Освіта / Педагогіка, 013 Початкова освіта
Викладач курсу	Проц Марта Орестівна
Контактна інформація викладачів	marta.prots@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	У день викладання курсу відповідно до розкладу (вул. Туган-Барановського, 7, каб. 44). Також проводяться онлайн консультації на платформі Microsoft Teams. Для погодження часу онлайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://pedcollege.lnu.edu.ua/course/osnovy-pedahohichnoji-majsternosti
Інформація про курс	Вибіркова навчальна дисципліна вивчається студентами II-го курсу спеціальності 013 Початкова освіта впродовж першого семестру в обсязі 4 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб ознайомити здобувачів з сутністю, природою і складниками педагогічної майстерності; технологіями формування готовності майбутнього педагога до професійного самовдосконалення й саморозвитку.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення вибіркової дисципліни є: ознайомлення студентів з структурою, особливостями педагогічної діяльності, з специфікою педагогічної професії як професійної системи «людина-людина», з сутністю, природою і складниками педагогічної майстерності, з технологіями формування готовності майбутнього педагога до професійного вдосконалення й саморозвитку. Практичні заняття сприятимуть закріпленню набутих знань, засвоєнню основних прийомів виховного впливу, елементів педагогічної техніки, дадуть можливість аналізувати поведінку вчителя, його взаємовідносин з учнями в різних ситуаціях. Для досягнення мети визначаються такі цілі : - Ознайомлення з теоретичними і практичними основами педагогічної майстерності. - Вироблення у студентів адекватного розуміння сутності педагогічної діяльності, як такої організації взаємодії вчителя з учнями, коли всі учасники навчально-виховного процесу стають

	<p>рівноправними суб'єктами, партнерами.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Використання інтерактивних методів, форм організації навчально-пізнавальної діяльності учнів (дискусії, діалог, рольові ігри). - Вироблення початкових практичних навичок та вмінь. - Викликати в студентів інтерес до нового в педагогічному процесі, створювати педагогічні ситуації для його апробації, формувати бажання використовувати педагогічний досвід у майбутній діяльності. - Сформуванню усвідомлення важливості етичних принципів та норм у педагогічній роботі, необхідності оволодіння професійно-етичними якостями майбутніми педагогами.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мачинська Н., Федорович А., Яремчук Н. Основи педагогічної майстерності: навч.-метод. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 286 с. 2. Педагогічна творчість і майстерність: Хрестоматія / Уклад. Н. В. Гузій. К.: ІЗМН, 2000. 168 с. 3. Філатова Л. С. Педагогічна майстерність: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти педагогічних університетів за спеціальностями 013 Початкова освіта; 016 Спеціальна освіта. Харків: ХНПУ, 2021. 90 с. <p style="text-align: center;">Допоміжна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Баженова І.Н. Педагогічний пошук. – К.: Либідь, 2001. – 496 с. 2. Васянович Г.П. Педагогічна етика: Навчально-методичний посібник. – Львів, «Норма», 2005. – 344с. 3. Довга Т. Я. Імідж сучасного вчителя : Навч.-метод. посібник / Т.Я. Довга. – [2-е изд., доп., перераб.]. – Кіровоград : Ексклюзив-Систем, 2015. – 146 с. 4. Ковальчук Л. Основи педагогічної майстерності: Навчальний посібник. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. – 608 с. 5. Педагогічна майстерність: Підручник / І.А. Зязюн, Л.В. Крамущенко, І.Ф. Кривонос та ін.; За ред. І.А. Зязюна. – 2-ге вид., допов. і переробл. – К.: Вища школа, 2004. – 422 с. 6. Сисоєва С. Основи педагогічної творчості: [підручник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів]. / С. Сисоєва. – К.: Міленіум, 2006. – 346 с. 7. Словник термінологій з педагогічної майстерності / За ред. М.Н. Тарасовича. – Полтава, 1995. – 63 с. 8. Федорчук В.В. Основи педагогічної майстерності / В.В. Федорчук. – Кам'янець-Подільський : Видавець Зволейко Д., 2008. – 140 с. <p style="text-align: center;">Інтернет-ресурси</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Основи педагогічної майстерності: практикум / ред. І. Л. Холковська, О.В. Волошина, С. І. Губіна. Вінниця : «Твори», 2019. 240 с. URL: http://psychology.univer.kharkov.ua/dist2020/materialy/Shvedova/Prakt.pdf 2. Педагогічна майстерність: підручник / ред. І. А. Зязюна. Київ: Вища шк., 1997. 349 с. URL: http://kipt.com.ua/wpcontent/uploads/2018/12 3. Федорчук В.В. Основи педагогічної майстерності. Кам'янець-Подільський, 2008. 140 с. URL: https://pedagogika.ucoz.ua/knygy/METODYCHKA-OPM.pdf
<p>Тривалість курсу</p>	<p>1 семестр, 120 год., 4 кредити.</p>
<p>Обсяг курсу</p>	<p>72 години аудиторних занять: 36 годин - лекційних занять, 36 годин</p>

<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>семінарських занять та 48 годин самостійної роботи</p> <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - основні поняття та закономірності педагогічної творчості, майстерності; - складові педмайстерності; - педагогічні здібності, способи впливу на учнів, педагогічну техніку; - передбачати елементи театральної педагогіки і ораторського мистецтва; - теоретичні основи процесу спілкування; - засоби та види спілкування; - стилі спілкування, його функції, рівні; - види конфліктів, які виникають в процесі спілкування, фази протікання конфліктів; - методи формування комунікативних вмінь та навичок. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - володіти основними прийомами виховного впливу, елементами педагогічної техніки; - проводити діагностування; - виконувати вправи на розвиток професійної комунікативності, розвиток уміння визначати і формулювати мету, навчальні й комунікативні завдання, здійснювати рефлексивний аналіз навчального матеріалу; - моделювати педагогічні ситуації; - проводити ділові ігри; - аналізувати різні види спілкування на основі життєвих ситуацій. <p>Вивчення навчальної дисципліни сприяє формуванню:</p> <p>Загальних компетентностей:</p> <p>ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 7. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>Спеціальних компетентностей:</p> <p>СК 1. Здатність до застосування системи психолого-педагогічних знань і умінь, що є базовими для реалізації змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти.</p> <p>СК 2. Здатність до планування, моделювання, конструювання, проектування, організації освітнього процесу в початковій школі.</p> <p>СК 9. Здатність до відстеження динаміки та забезпечення підтримки особистісного розвитку дитини в освітньому процесі.</p> <p>СК 13. Здатність усвідомлювати особисті відчуття і почуття, управляти власними емоційними станами.</p> <p>СК 14. Здатність до усвідомлення потреби в саморозвитку з метою набуття додаткових професійних компетентностей.</p>
<p>Програмні результати</p>	<p>РН 1. Використовувати фахову літературу та інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі початкової школи.</p>

навчання	<p>РН 5. Розуміти сутність, принципи, зміст, методи, форми та організацію процесу навчання, виховання і розвитку молодших школярів.</p> <p>РН 8. Забезпечувати підтримку особистісного розвитку дитини в освітньому процесі.</p> <p>РН14. Враховувати при створенні освітнього середовища індивідуальні потреби учнів.</p> <p>РН 15. Розуміти мету, систему цінностей та завдання професійної діяльності вчителя, та усвідомлювати свою роль (місію) як педагога початкової освіти.</p>
Ключові слова	Педагогічна майстерність, гуманістична спрямованість, професійна компетентність, педагогічна техніка, педагогічні здібності.
Формат курсу	Очний (денний). Проведення лекцій і консультацій для кращого розуміння тем
Теми	Подано у таблиці
Підсумковий контроль, форма	Залік у кінці семестру.
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань зі педагогіки, психології (загальної, вікової, педагогічної), вступу до спеціальності та набуття компетенцій після завершення навчання на рівні фахового молодшого бакалавра зі спеціальності 013 «Початкова освіта».
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекції, презентації, практичні вправи, творчі індивідуальні, групові завдання, дискусія, моделювання педагогічних ситуацій.
Необхідне обладнання	Персональний комп'ютер, проектор, дошка. Наявність інтернет-зв'язку.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання знань за навчальною дисципліною відбувається на підставі накопичених балів за результатами поточного та підсумкового контролю всіх видів згідно зі шкалою оцінювання і здійснюється за 100-бальною шкалою.</p> <p>Програмою передбачено дві модульні контрольні роботи. Студент за одну контрольну роботу може отримати максимально 10 балів ($10 \times 2 = 20$).</p> <p>За виконання семінарських занять студент може впродовж семестру отримати 60 балів. Програмою передбачено 16 семінарських занять. За одне семінарське заняття студент отримує 4 або 2 бали.</p> <p>На заліку студент може набрати 5 балів.</p> <p>Бали набрані впродовж семестру додаються до балів за залік і в сумі студент може отримати 100 балів.</p> <p>Очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями і характеризуватимуться самостійність суджень та вмінням робити власні висновки. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для незарахування викладачем, незалежно від масштабу плагіату, обману.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем, виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студент заохочується до використання також й іншої літератури, якої немає серед рекомендованих.</p>

	Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.
Питання до заліку	<ol style="list-style-type: none">1. Поняття педагогічної діяльності і педагогічної майстерності.2. Елементи педагогічної майстерності.3. Педагогічна ситуація і педагогічна задача.4. Педагогічна техніка вчителя.5. Внутрішня техніка учителя.6. Зовнішня техніка учителя.7. Мовлення і комунікативна поведінка вчителя.8. Умови ефективності професійного мовлення вчителя.9. Поняття педагогічного спілкування, його особливості, функції, види.10. Структура педагогічного спілкування.11. Стиль педагогічного спілкування.12. Поняття комунікативності педагога, її сутність.13. Психолого-педагогічні умови майстерної взаємодії в педагогічному спілкуванні.14. Урок як навчальний діалог учителя з учнями.15. Елементи технології уроку-діалогу.16. Педагогічна майстерність як мистецька дія в театрі.17. Спільне й відмінне в театральному і педагогічному мистецтві.18. Мистецтво розроблення творчого задуму уроку в досвіді учителів-майстрів.19. Техніка емоційного контакту в нестандартних ситуаціях уроку.20. Психологічне налаштування учнів на діалог на початку уроку: досвід авторитарної і гуманістичної педагогіки.21. Техніка активного слухання вчителя на уроці.22. Майстерність педагогічного запитання на уроці.23. Техніка налаштування вчителя на публічну творчу діяльність.24. Технологія уроку-діалогу та уроку-монологу: пошук оптимальної моделі.25. Мистецтво ведення діалогу у процесі навчальної бесіди.
Опитування	Анкету з метою оцінювання якості курсу буде надано після вивчення курсу.

Схема курсу

Тиждень	Тема занять	Форма діяльності та обсяг годин	Термін виконання
Змістовий модуль I. Основи педагогічної майстерності			
1.	Тема 1. Поняття педагогічної діяльності вчителя. Суспільна значущість професії вчителя, його функції. Поняття педагогічної діяльності, її структура. Професійна педагогічна діяльність як мета-діяльність. Розповідь учителя як модель педагогічної діяльності. Вступ до педагогічної професії.	Лекція – 4 год, семінарське заняття – 4 год, самостійна робота – 5 год.	01.09.21 03.09.21 08.09.21 10.09.21
2.	Тема 2. Педагогічна майстерність і особистість вчителя. Поняття педагогічної майстерності. Елементи педагогічної майстерності. Педагогічна ситуація і педагогічна задача. Самовиховання вчителя. Витоки педагогічної майстерності.	Лекція – 4 год, семінарське заняття – 4 год, самостійна робота – 5 год.	15.09.21 17.09.21 22.09.21 24.09.21
3.	Тема 3. Педагогічна техніка вчителя. Поняття педагогічної техніки. Внутрішня техніка вчителя. Зовнішня техніка вчителя. Зовнішній вигляд учителя. Основи мимічної та патномимічної виразності.	Лекція – 4 год, семінарське заняття – 4 год, самостійна робота – 5 год.	29.09.21 01.10.21 06.10.21 08.10.21
4.	Тема 4. Мовлення вчителя як засіб педагогічної праці. Мовлення і комунікативна поведінка вчителя. Функції мовлення вчителя у взаємодії з учнями. Умови ефективності професійного мовлення вчителя. Шляхи вдосконалення мовлення майбутнього вчителя. Комунікативні якості професійного мовлення вчителя: виразність мовлення.	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 5 год.	13.10.21 15.10.21
5.	Тема 5. Педагогічна майстерність як мистецька дія в театрі. Особливості образного мислення. Образ у мистецтві театру. Театральне мистецтво у вимірах педагогіки, психології, естетики. Педагогічна та акторська дія. Педагогічна сумісність і педагогічне сприймання. Урок – театр одного актора. Елементи акторської майстерності в педагогічній діяльності.	Лекція – 4 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 4 год.	20.10.21 22.10.21 27.10.21
6.	Модульна контрольна робота 1.	Практичне заняття – 2 год,	29.10.21

Змістовий модуль II. Майстерність педагогічного спілкування і організація педагогічної взаємодії			
7.	Тема 6. Поняття педагогічного спілкування. Поняття педагогічного спілкування, його особливості, функції, види. Педагогічне спілкування як діалог. Контакт у педагогічному діалозі. Структура педагогічного спілкування. Стиль педагогічного спілкування. Комунікативність учителя.	Лекція – 4 год, семінарське заняття – 4 год, самостійна робота – 5 год.	03.11. 21 05.11.21 10.11. 21 12.11.21
8.	Тема 7. Психолого-педагогічні умови майстерної взаємодії в педагогічному спілкуванні. Особистість учителя як інструмент впливу в педагогічній взаємодії. Характеристика перцептивної сторони педагогічного спілкування. Увага й увава вчителя. Способи комунікативного впливу: переконування і навіювання. Стратегії взаємодії у спілкуванні як характеристика інтерактивного компонента педагогічної взаємодії. Педагогічний такт учителя – майстра на різних етапах організації бесіди.	Лекція – 4 год, семінарське заняття – 4 год, самостійна робота – 5 год.	17.11. 21 19.11.21 24.11. 21 26.11.21
9.	Тема 8. Майстерність організації педагогічної взаємодії у навчанні. Урок як навчальний діалог учителя з учнями. Елементи технології уроку – діалогу. Стратегії і прийоми педагогічної взаємодії.	Лекція – 4 год, семінарське заняття – 4 год, самостійна робота – 5 год.	01.12. 21 03.12.21 08.12.21 10.12.21
10.	Тема 9. Технологія організації педагогічної взаємодії у процесі індивідуальної бесіди. Індивідуальна педагогічна бесіда як модель діалогічної взаємодії. Структура бесіди. Етап моделювання. Забезпечення психологічного контакту на початку бесіди. Роль невербальних засобів. Методика контактної взаємодії як технологія забезпечення контакту. Техніки взаємодії у процесі аналізу проблеми та пошуку її вирішення. Прийоми педагогічної взаємодії. Урок як діалогічна взаємодія.	Лекція – 4 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 5 год.	15.12.21 17.12.21 22.12.21
11.	Тема 10. Майстерність побудови діалогічної взаємодії на уроці. Психолого-педагогічні «кріплення» уроку-діалогу. Професійні секрети вчителів-майстрів організації діалогу з учнями на уроці. Вивчення передового досвіду вчителів – шлях до педагогічної майстерності.	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 4 год.	24.12.21 29.12.21
12.	Модульна контрольна робота 2.	Практичне заняття – 2 год,	31.12.21